

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

KO-KZ.431.1.6.2025.TS

**Pan
Andrzej Biały
Wójt Gminy Krośnice**

**ul. Sportowa 4
56-320 Krośnice**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

**(Wójt Gminy Krośnice prawidłowo pouczony nie wniósł zastrzeżeń do projektu
wystąpienia pokontrolnego z dnia 11 kwietnia 2025 r.)**

Wrocław, dnia 08 maja 2025 r.

I. Informacje organizacyjne

Jednostka kontrolowana	Urząd Gminy w Krośnicach, ul. Sportowa 4, 56-320 Krośnice Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Krośnicach ¹ , ul. Kwiatowa 4 A, 56-320 Krośnice (jednostka, którą upoważniono do realizacji zadania)
Kierownik jednostki kontrolowanej	Andrzej Biały, Wójt Gminy Krośnice, od dnia 20 listopada 2018 r. ² Urszula Korol, Dyrektor GOPS w Krośnicach ³
Zakres kontroli	Wykorzystanie środków przekazanych Wójtowi Gminy Krośnice na finansowanie wypłat dodatku węglowego. Okres objęty kontrolą obejmuje czas od 12 sierpnia 2022 r. do dnia jej rozpoczęcia tj. do 10 lutego 2025 r.
Podstawa prawna kontroli	Art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie ⁴ oraz art. 2 pkt 1 i art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej ⁵ w zw. z art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 r. o dodatku węglowym ⁶ oraz na podstawie zatwierdzonego w dniu 20 grudnia 2024 r. przez Wojewodę Dolnośląskiego planu kontroli na I półrocze 2025 r. (nr: KO-KZ.430.9.2024.MK), imienne upoważnienia Wojewody Dolnośląskiego z dnia 6 lutego 2025 r.
Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych	10-11 lutego 2025 r.
Kontrolerzy	1. Tomasz Szmich, starszy inspektor wojewódzki z Wydziału Kontroli Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu, upoważnienie nr 19 z dnia 6 lutego 2025 r. sygn. KO-KZ.0030.19.2025.TS; 2. Roman Grzeszkowiak, inspektor wojewódzki z Wydziału Kontroli Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu, upoważnienie nr 20 z dnia 6 lutego 2025 r. sygn. KO-KZ.0030.20.2025.TS.

[akta kontroli str. 69-72]

¹ Dalej: GOPS, jednostka kontrolowana, kontrolowany.

² Za transmisją obrad I Sesji Rady Gminy Krośnice z dnia 20 listopada 2018 r. - <https://krosnice.esesja.pl/posiedzenie/5097c49e-7f3d-4>.

³ Pani Urszula Korol funkcję Dyrektora GOPS sprawuje od 15.09.2015 r., a wcześniej jako pełniąca obowiązki Dyrektora od 01.03.2015 r.

⁴ Tekst jedn.: Dz. U. z 2023 r. poz. 190.

⁵ Tekst jedn.: Dz.U. z 2020 r. poz. 224.

⁶ Tekst jedn.: Dz.U. z 2024 r. poz. 1207, dalej jako: u.d.w.

II. Ocena kontrolowanej jednostki

Realizację wykonywania przez organ gminy zadań zleconych z zakresu administracji rządowej w przedmiocie wypłat dodatku węglowego oceniono **pozytywnie pomimo stwierdzonych nieprawidłowości**.

III. Ustalenia kontroli

Zadania objęte przedmiotem kontroli w okresie objętym kontrolą realizowane były z upoważnienia Wójta Gminy Krośnice przez Dyrektora Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krośnicach⁷ oraz pracowników GOPS⁸ (pełne dane pracowników znajdują się w aktach kontroli).

[akta kontroli str.: 10, 93-103]

W załączonym do pisma Dyrektora Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krośnicach zestawieniu z dnia 4 lutego 2025 r. wskazano liczbę 1501 pozytywnie rozpatrzonych wniosków, 260 decyzji o odmowie przyznania dodatku węglowego oraz 237 wniosków pozostawionych bez rozpoznania.

[akta kontroli str.: 8-9]

Kontroli zostało poddanych 49 wniosków rozpatrzonych pozytywnie (wypłata dodatku), 27 postępowań zakończonych odmową wypłaty dodatku węglowego, 19 wniosków pozostawionych bez rozpoznania oraz 5 wniosków umorzonych.

Analizę badanego zagadnienia przeprowadzono w oparciu o poniższe obszary badanej próby.

Obszar nr 1 dot. wypłaty dodatku węglowego

A. Realizacja wniosków o wypłatę dodatku węglowego

⁷ W myśl art. 2 ust. 15 u.d.w. wójt, burmistrz albo prezydent miasta dokonuje weryfikacji wniosku o wypłatę dodatku węglowego, w szczególności w zakresie zgłoszenia lub wpisania głównego źródła ogrzewania w centralnej ewidencji emisyjności budynków, o której mowa w art. 27a ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków. Ponadto, zgodnie z art. 3 ust. 2 u.d.w. wójt, burmistrz albo prezydent miasta może, na piśmie utrwalonym w postaci papierowej lub elektronicznej, upoważnić swojego zastępcę, pracownika urzędu gminy albo kierownika ośrodka pomocy społecznej, a w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych (Dz.U. poz. 1818) - dyrektora centrum usług społecznych, lub kierownika innej jednostki organizacyjnej gminy, a także inną osobę na wniosek kierownika ośrodka pomocy społecznej, dyrektora centrum usług społecznych lub innej jednostki organizacyjnej gminy do prowadzenia postępowań w sprawach dotyczących wypłaty dodatku węglowego.

⁸ Głównego Księgowego, 9 pracowników merytorycznych.

W wyniku kontroli ustalono, iż na podstawie 49 pozytywnie rozpatrzonych wniosków⁹ o wypłatę dodatku węglowego wypłacono kwotę 147 000 zł wraz z kosztami obsługi administracyjnej na kwotę 2 940 zł, co stanowi 3,26 % kwoty przekazanej gminie na wypłatę dodatku węglowego.

W wyniku przeprowadzonych czynności kontrolnych ustalono, iż dodatek węglowy został przyznany osobom spełniającym przesłanki wynikające z art. 2 ust. 1 oraz ust. 7 u.d.w., tj. osobom posiadającym obywatelstwo polskie, których głównym źródłem ogrzewania gospodarstwa domowego był kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia, kuchnia węglowa lub piec kaflowy na paliwo stałe, zasilane paliwami stałymi, wpisane lub zgłoszone do centralnej ewidencji emisyjności budynków, do dnia 11 sierpnia 2022 r., albo po tym dniu - w przypadku głównych źródeł ogrzewania wpisanych lub zgłoszonych po raz pierwszy do centralnej ewidencji emisyjności budynków. Pozytywnie rozpatrzone wnioski złożone zostały w formie papierowej¹⁰, w ustawowym terminie, tj. do dnia 30 listopada 2022 r., co jest zgodne z dyspozycją art. 2 ust. 9 u.d.w. Ponadto, badane wnioski były kompletne, złożone na wzorach określonych w Rozporządzeniu Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 16 sierpnia 2022 r. w sprawie wzoru wniosku o wypłatę dodatku węglowego¹¹ oraz zawierały wskazaną w art. 3 ust. 4 u.d.w. klauzulę o świadomości odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. Weryfikacji poddano również właściwość miejscową dla złożonych wniosków, zgodnie z którą wniosek o wypłatę dodatku węglowego składa się w gminie właściwej ze względu na miejsce zamieszkania osoby składającej ten wniosek¹². W powyższym zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

[akta kontroli str.: 104-184, 365-387]

Podczas czynności kontrolnych ustalono, iż 42 postępowania zakończone zostały informacją o przyznaniu dodatku węglowego, co jest zgodne z dyspozycją art. 2 ust. 17 u.d.w., zaś w przypadku 7 wniosków¹³ wydano decyzję w przedmiocie przyznania dodatku węglowego. Dokumenty podpisane zostały z upoważnienia Wójta przez upoważnione do tego osoby. Stwierdzono, iż powyższe rozstrzygnięcia zawierały nieprecyzyjnie podstawy prawne, wskazując jedynie art. 2 u.d.w., nie doprecyzowując właściwego ustępu (którym najczęściej

⁹ GOPS.485.1.2018.2022.MS, GOPS.485.1.2030.2022.MS, GOPS.485.1.2075.2022.AM, GOPS.485.1.979.2022.AM, GOPS.485.1.961.2022.AM, GOPS.485.1.749.2022.JK, GOPS.485.1.714.2022.JK, GOPS.485.1.696.2022.JK, GOPS.485.1.651.2022.MS, GOPS.485.1.57.2022.MS, GOPS.485.1.563.2022.JG, GOPS.485.1.493.2022.JK, GOPS.485.1.485.2022.JK, GOPS.485.1.466.2022.JK, GOPS.485.1.462.2022.JK, GOPS.485.1.422.2022.AM, GOPS.485.1.1484.2022.AM, GOPS.485.1.1512.2022.JK, GOPS.485.1.1572.2022.JG, GOPS.485.1.1613.2022.JG, GOPS.485.1.1631.2022.JK, GOPS.485.1.1038.2022.AM, GOPS.485.1.2113.2022.JG, GOPS.485.1.1042.2022.AM, GOPS.485.1.1048.2022.AM, GOPS.485.1.1135.2022.JK, GOPS.485.1.126.2022.MS, GOPS.485.1.1327.2022.AM, GOPS.485.1.1411.2022.JK, GOPS.485.1.1416.2022.JK, GOPS.485.1.710.2022.JK, GOPS.485.1.728.2022.JK, GOPS.485.1.1860.2022.JG, GOPS.485.1.394.2022.JG, GOPS.485.1.386.2022.AM, GOPS.485.1.382.2022.AM, GOPS.485.1.2126.2022.JG, GOPS.485.1.202.2022.JG, GOPS.485.1.1987.2022.JG, GOPS.485.1.1636.2022.MS, GOPS.485.1.170.2022.JK, GOPS.485.1.1721.2022.JK, GOPS.485.1.1779.2022.JG, GOPS.485.1.400.2022.JG, GOPS.485.1.742.2022.JK, GOPS.485.1.1189.2022.JK, GOPS.485.1.96.2022.AM, GOPS.485.1.1539.2022.MS, GOPS.485.1.1218.2022.JK.

¹⁰ Art. 2 ust.13 u.d.w.

¹¹ Tekst jedn.: Dz.U. z 2022 r. poz. 1712.

¹² Zgodnie z art. 2 ust 12 u.d.w.

¹³ GOPS.485.1.2018.2022.MS, GOPS.485.1.2030.2022.MS, GOPS.485.1.2075.2022.AM, GOPS.485.1.2126.2022.JG, GOPS.485.1.1987.2022.JG, GOPS.485.1.1539.2022.MS, GOPS.485.1.1218.2022.JK

byłby art. 2 ust. 1 u.d.w., a w przypadku konieczności przeprowadzenia wywiadu środowiskowego art. 2 ust. 15 b lub art. 2 ust. 15 g u.d.w.)¹⁴.

[dowód: akta kontroli str.: 104-206, 365-387]

Zgodnie z art. 2 ust. 15a u.d.w. weryfikując wniosek o wypłatę dodatku węglowego brane są pod uwagę w szczególności informacje dot. postępowań o świadczenia rodzinne, wychowawcze, osłonowe, mieszkaniowe itd., a także dane zgromadzone w rejestrze PESEL oraz rejestrze mieszkańców. Z kontrolowanych akt wynika, iż weryfikowane były m.in. deklaracje CEEB, deklaracje o opłatach odpadami komunalnymi oraz rejestr PESEL.

[dowód: akta kontroli str.: 104-206, 365-387]

W toku kontroli ustalono, że na 49 skontrolowane wnioski, w których doszło do wypłaty świadczenia, w 7 przypadkach wydano decyzję administracyjną, którą strona odebrała osobiście lub za pośrednictwem operatora pocztowego, w 11 przypadkach¹⁵ poinformowano mailowo wnioskodawcę o przyznaniu dodatku węglowego, w pozostałych 31 przypadkach, wnioskodawcy zostali poinformowani osobiście, podczas składania wniosków, a także telefonicznie po zakończeniu postępowania, o możliwości osobistego odbioru informacji o przyznaniu dodatku węglowego¹⁶ (co potwierdzają notatki znajdujące się w aktach spraw oraz wzmianki w metrykach spraw).

[akta kontroli str.: 104-205, 212, 365-387]

W toku kontroli ustalono, iż w przypadku dwóch wniosków¹⁷, do akt spraw dołączono deklaracje CEEB, w których brak informacji o funkcji źródła ciepła, w kolejnych pięciu przypadkach¹⁸ nie wskazano informacji o rodzaju stosowanego w kotłach paliwa stałego w rozumieniu art. 2 ust. 3 u.d.w., a w przypadku 22 spraw¹⁹, jednym ze wskazanych jako stosowanym w kotłach paliwem było drewno kawałkowe lub/i pellet drzewny. Ww. źródła ciepła spełniały funkcję c.o. Z dokumentacji wynika, że kontrolowany nie weryfikował, czy głównym źródłem ogrzewania takiego gospodarstwa domowego jest źródło wskazane w art. 2 ust. 1 u.d.w. oraz czy główne źródło ogrzewania jest zasilane paliwem stałym, o którym mowa w ust. 3 ww. przepisu. W złożonych wyjaśnieniach z dnia 25 lutego 2025 r. kontrolowany wskazuje m.in., że o tym, jakie źródło jest głównym źródłem ogrzewania i jakim rodzajem paliwa to źródło jest zasilane, decyduje wnioskodawca we wniosku oświadczając pod rygorem odpowiedzialności karnej. Wyjaśnienia mogą zostać uwzględnione tylko względem spraw, w których nastąpiła zgodność danych wskazanych we wniosku o dodatek

¹⁴ W przypadku ustawy z dnia 15 września 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw (Dz.U. z 2022 r. poz. 1967) – nie wskazano nawet artykułu.

¹⁵ GOPS.485.1.485.2022.JK, GOPS.485.1.462.2022.JK, GOPS.485.1.422.2022.AM, GOPS.485.1.1613.2022.JG, GOPS.485.1.1631.2022.JK, GOPS.485.1.1038.2022.AM, GOPS.485.1.1135.2022.JK, GOPS.485.1.386.2022.AM, GOPS.485.1.1721.2022.JK, GOPS.485.1.400.2022.JG, GOPS.485.1.742.2022.JK.

¹⁶ Kontrolowany wskazał również, iż powyższa informacja została ponadto umieszczona w Biuletynie Informacji Publicznej GOPS. [akta kontroli: st. 212]

¹⁷ GOPS.485.1.1572.2022.JG, GOPS.485.1.1539.2022.MS.

¹⁸ GOPS.485.1.714.2022.JK, GOPS.485.1.651.2022.MS, GOPS.485.1.1484.2022.AM, GOPS.485.1.2113.2022.JG, GOPS.485.1.1135.2022.JK

¹⁹ GOPS.485.1.2030.2022.MS, GOPS.485.1.2075.2022.AM, GOPS.485.1.979.2022.AM, GOPS.485.1.961.2022.AM, GOPS.485.1.749.2022.JK, GOPS.485.1.563.2022.JG, GOPS.485.1.485.2022.JK, GOPS.485.1.462.2022.JK, GOPS.485.1.422.2022.AM, GOPS.485.1.1512.2022.JK, GOPS.485.1.1038.2022.AM, GOPS.485.1.1042.2022.AM, GOPS.485.1.1048.2022.AM, GOPS.485.1.126.2022.MS, GOPS.485.1.1327.2022.AM, GOPS.485.1.1416.2022.JK, GOPS.485.1.728.2022.JK, GOPS.485.1.1860.2022.JG, GOPS.485.1.394.2022.JG, GOPS.485.1.386.2022.AM, GOPS.485.1.202.2022.JG, GOPS.485.1.1987.2022.JG, GOPS.485.1.1189.2022.JK

węglowy z informacjami wskazanymi w deklaracji CEEB²⁰ oraz w tych, w których udokumentowano przeprowadzenie działań wyjaśniających. W pozostałych przypadkach kontrolowany organ w związku z mogącymi rodzić wątpliwości oświadczeniami wnioskodawcy, złożonymi we wniosku o dodatek węglowy oraz w deklaracji dot. źródeł ciepła i źródeł spalania paliw, powinien w oparciu o odpowiednio stosowane przepisy k.p.a. szczegółowo wyjaśnić tą sytuację, celem zweryfikowania faktycznie istniejącego u wnioskodawcy głównego źródła ciepła oraz tego jakim paliwem główne źródło ciepła jest zasilane. Należy zaznaczyć, że obowiązkiem kontrolowanego jest (zgodnie z art. 7 k.p.a. w zw. z art. 3 ust. 3 u.d.w.) dokładne wyjaśnienie stanu faktycznego sprawy.

Zgodnie z art. 2 ust. 15b–15d i 15g u.d.w., w przypadku wątpliwości dot. gospodarstwa domowego lub niezłożenia deklaracji CEEB do dnia 11 sierpnia 2022 r., organ przeprowadza wywiad środowiskowy. Podczas czynności kontrolnych ustalono, iż skorzystano z instytucji wywiadu środowiskowego w toku 7 spraw²¹.

W wyniku kontroli stwierdzono, iż w aktach żadnej z przedmiotowych spraw nie znajduje się pismo informujące stronę o zamiarze przeprowadzenia wywiadu środowiskowego, co jest niezgodne z art. 79 § 1 i 2 k.p.a.²², który stanowi, iż strona powinna być zawiadomiona o miejscu i terminie przeprowadzenia dowodu ze świadków, biegłych lub oględzin przynajmniej na siedem dni przed terminem, a ponadto ma prawo brać udział w przeprowadzeniu dowodu, może zadawać pytania świadkom, biegłym i stronom oraz składać wyjaśnienia. Zgodnie z wyjaśnieniami kontrolowanego, „*pracownik tut. Ośrodka informował telefonicznie stronę o zamiarze przeprowadzenia wywiadu środowiskowego ustalając dokładną datę i godzinę swojego przybycia. Z uwagi na nadmiar pracy w tym okresie – brak stosownego pisma w aktach*”²³. Wskazać należy, iż czynności organu administracji publicznej, z których nie sporządza się protokołu, a które mają znaczenie dla sprawy lub toku postępowania, utrwała się w aktach w formie adnotacji podpisanej przez pracownika, który dokonał tych czynności.

W myśl art. 68 § 1-2 k.p.a., który należy odnieść do czynności przeprowadzenia wywiadu środowiskowego, protokół sporządza się tak, aby z niego wynikało, kto, kiedy, gdzie i jakich czynności dokonał, kto i w jakim charakterze był przy tym obecny, co i w jaki sposób w wyniku tych czynności ustalono i jakie uwagi zgłosiły obecne osoby (1). Protokół odczytuje się wszystkim osobom obecnym, biorącym udział w czynności urzędowej, które powinny następnie protokół podpisać. Odmowę lub brak podpisu którejkolwiek osoby należy omówić w protokole (2). W toku kontroli ustalono, iż znajdujące się w dokumentacji spraw notatki służbowe zawierają jedynie podpisy pracowników GOPS, brak jest również stosownych informacji dotyczących odmowy podpisania protokołu.

²⁰ Na podstawie art. 3 ust. 4 u.d.w. informacje przedstawione we wniosku o wypłatę dodatku węglowego składa się pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń. Ponadto, zgodnie z art. 27g ust. 3a ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków (Dz. U. z 2024 r. poz. 1146 z późn. zm.), deklaracje CEEB są również składane pod rygorem odpowiedzialności karnej.

²¹ Sprawy o znakach: GOPS.485.1.2018.2022.MS, GOPS.485.1.2030.2022.MS, GOPS.485.1.2075.2022.AM, GOPS.485.1.2126.2022.JG, GOPS.485.1.1987.2022.JG, GOPS.485.1.1539.2022.MS, GOPS.485.1.1218.2022.JK.

²² W związku z art. 3 ust. 3 u.d.w. który stanowi, iż w sprawach nieuregulowanych w u.d.w. stosuje się przepisy k.p.a.

²³ Czynności tych nie udokumentowano, co stanowi naruszenie art. 72 § 1 k.p.a. w zw. z art. 14 § 1a k.p.a., zgodnie z którym, czynności organu administracji publicznej, z których nie sporządza się protokołu, a które mają znaczenie dla sprawy lub toku postępowania, utrwała się w aktach w formie adnotacji podpisanej przez pracownika, który dokonał tych czynności.

(akta kontroli str.: 212-215, 224-225)

Kontrola wykazała również, że w 3 przypadkach (GOPS.485.1.57.2022.MS, GOPS.485.1.126.2022.MS, GOPS.485.1.170.2022.JK) organ sporządził informację o wypłacie dodatku węglowego w obowiązującym terminie²⁴, ale wypłaty dodatku węglowego dokonał po upływie jednego miesiąca od dnia złożenia wniosku o jego wypłatę²⁵, co jest niezgodne z art. 2 ust. 11 u.d.w. w brzmieniu obowiązującym do dnia 19 września 2022 r.²⁶. W aktach spraw brak jest również dokumentacji świadczącej o zawiadomieniu strony o niezłaźwieniu sprawy w terminie wynikającym z art. 36 k.p.a.²⁷. (akta kontroli str.: 206, 388)

Kontroli poddano również 2 wnioski²⁸ zadeklarowane przez kontrolowany organ jako zakończone w trybie przewidzianym art. 2 ust. 15f u.d.w. (*ex officio*).

Na podstawie przekazanych akt spraw ustalono, iż w obydwu sprawach wydano decyzje odmawiające przyznania dodatku węglowego stronie z uwagi na zbyt późne zgłoszenie źródła ogrzewania do centralnej ewidencji emisyjności budynków (CEEB). Ustalono, iż na dzień ich wydania były one uzasadnione (30 września 2022 r.). W pozostałym zakresie podejmowanych przez organ czynności w sprawach stwierdzono następujące nieprawidłowości.

Mając na uwadze wnioski o nr GOPS.485.1.1539.2022.MS organ wydał w dniu 30 września 2022 r. decyzję odmawiającą przyznania dodatku węglowego stronie z uwagi na zbyt późne zgłoszenie źródła ogrzewania do CEEB. Z dokumentacji sprawy wynika, że pismem z dnia 10 listopada 2022 r. strona złożyła odwołanie od przedmiotowej decyzji, niemniej jednak organ nie przekazał odwołania do organu II instancji. W aktach sprawy znajduje się sporządzona notatka służbowa z rozmowy telefonicznej, z której treści wynika, iż pismo wnioskodawcy z dnia 10 listopada 2022 r. nie zakwalifikowano jako odwołanie od decyzji, a jako podanie o wyjaśnienie w sprawie złożonych wniosków. W dniu 15 listopada 2022 r. pracownik GOPS w Krośnicach przeprowadził wywiad środowiskowy²⁹, w trakcie którego ustalono główne źródło ciepła w miejscu zamieszkania strony i 21 listopada 2022 r. wydano decyzję przyznającą dodatek węglowy. W uzasadnieniu nowej decyzji wskazano, iż po złożeniu odwołania od decyzji odmawiającej przyznania dodatku oraz po ponownym rozpatrzeniu wniosku strony, przeprowadzono wywiad środowiskowy oraz zdecydowano się przyznać dodatek węglowy. W podstawie prawnej drugiej decyzji organ wskazał jedynie art. 2 u.d.w. (bez wskazania konkretnego ustępu przepisu) oraz m. in. art. 132 § 1 k.p.a. Zgodnie z treścią art. 132 § 1 k.p.a., jeżeli odwołanie wniosły wszystkie strony, a organ administracji publicznej, który wydał decyzję, uzna, że to odwołanie zasługuje w całości na uwzględnienie, może wydać nową decyzję, w której uchyli lub zmieni zaskarżoną decyzję. Natomiast decyzja z dnia 21 listopada 2022 r. ani nie uchyliła ani nie zmieniła poprzednio wydanej decyzji

²⁴ W dniu 16.09.2023 r. w sprawie wniosku GOPS.485.1.57.2022.MS z dnia 18.08.2022 r. oraz w dniu 19.09.2022 r. w sprawach GOPS.485.1.126.2022.MS i GOPS.485.1.170.2022.JK z dnia 19.08.2022 r.

²⁵ W dniu 29.09.2022 r.

²⁶ Dz.U. z 2022 r. poz. 1692.

²⁷ O każdym przypadku niezłaźwieniu sprawy w terminie organ administracji publicznej jest obowiązany zawiadomić strony, podając przyczyny zwłoki, wskazując nowy termin złaźwienia sprawy oraz pouczając o prawie do wniesienia ponaglenia. Ten sam obowiązek ciąży na organie administracji publicznej również w przypadku zwłoki w złaźwieniu sprawy z przyczyn niezależnych od organu.

²⁸ GOPS.485.1.1539.2022.MS, GOPS.485.1.1218.2022.JK.

²⁹ Z wywiadu sporządzono „adnotację służbową” zamiast notatki służbowej, z jej treści nie wynika, w wyniku jakich czynności organ poczynił wskazane ustalenia, a sama adnotacja nie została pisemnie potwierdzona przez świadka przeprowadzanych czynności.

odmownej z dnia 30 września 2022 r.³⁰. W sentencji decyzji z dnia 21 listopada 2022 r. nie przywołano zaskarżonej decyzji z dnia 30 września 2022 r. Ponadto, co wynika z akt sprawy, przekroczono również wskazany w art. 133 k.p.a. siedmiodniowy termin przeznaczony na zmianę decyzji w trybie samokontroli organu. Wskazać należy, iż kompetencja przyznana organowi I instancji w art. 132 k.p.a. może być realizowana tylko w ciągu 7 dni od daty wpływu odwołania. Organ I instancji, który nie skorzystał z uprawnienia do wzruszenia własnej decyzji w trybie samokontroli jest obowiązany przekazać odwołanie wraz z aktami sprawy organowi odwoławczemu (art. 133 k.p.a.). Wzruszenie decyzji w trybie przewidzianym art. 132 k.p.a., przy niedopełnieniu któregośkolwiek z warunków ustanowionych w § 1 i § 2 tego przepisu, jak i niezachowaniu terminu z art. 133 k.p.a. stanowi rażące naruszenie prawa. Jednocześnie należy wskazać na brak konsekwencji organu w ocenie pisma strony z dnia 10 listopada 2022 r., bowiem raz jest zwykłym podaniem, a w dniu wydania drugiej decyzji odwołaniem od decyzji odmownej. (akta kontroli str.: 166-185)

Podobny stan faktyczny miał miejsce w sprawie wniosku GOPS.485.1.1218.2022.JK. W aktach sprawy znajduje się decyzja z dnia 30 września 2022 r. odmawiająca przyznania dodatku węglowego stronie (decyzja nieodebrana, dwukrotnie awizowana) z uwagi na zbyt późne zgłoszenie źródła ogrzewania do centralnej ewidencji emisyjności budynków. Następnie, 16 listopada 2022 r. pracownik GOPS w Krośnicach przeprowadził wywiad środowiskowy, w trakcie którego ustalono główne źródło ciepła w miejscu zamieszkania strony i w dniu 18 listopada 2022 r. wydano decyzję przyznającą dodatek węglowy. Kontrolowany organ wyjaśnił, iż podstawą prawną drugiej decyzji był art. 2 ust. 15 f i ust. 15g u.d.w., a wywiad środowiskowy przeprowadzono na podstawie art. 2 ust. 15 f u.d.w. Mając na uwadze przepisy ustawy o zakupie preferencyjnym paliwa stałego dla gospodarstw domowych (tekst jedn. Dz. U. z 2024 r. poz. 114)³¹, organ winien po wejściu w życie ww. regulacji poinformować stronę o tym, że do 30 listopada 2022 r. może ona ponownie złożyć wniosek o wypłatę dodatku węglowego, a wówczas zweryfikować ponowny wniosek w drodze wywiadu środowiskowego i w przypadku pozytywnych ustaleń poinformować o przyznaniu dodatku węglowego. W przypadku działania organu w trybie przewidzianym art. 2 ust. 15 f u.d.w. (na który powołuje się organ kontrolowany) obowiązkiem organu jest zawiadomić stronę o wszczęciu postępowania zgodnie z dyspozycją art. 61 § 4 k.p.a. w zw. z art. 3 ust. 3 u.d.w., co nie miało miejsca w omawianej sprawie.

(akta kontroli str.: 186-205, 224-225)

Ponadto, w podstawach prawnych wydanych rozstrzygnięć nie wskazuje się dalszych jednostek redakcyjnych danego przepisu właściwego dla tego rozstrzygnięcia, jak również nie wyjaśnia się i nie przytacza treści wszystkich przepisów prawa powołanych jako podstawa prawna, co narusza art. 107 § 1 pkt 6, § 3 w zw. z art. 3 ust. 3 u.d.w., który nakłada na organ wydający decyzję wyjaśnienie podstawy prawnej decyzji, z przytoczeniem przepisu prawa. Ponadto kontrolowany powołał art. 104 § 1 k.p.a., tymczasem sprawę rozstrzygnął co do istoty w całości, a zatem powołania w tego rodzaju sytuacjach wymaga § 2 tego artykułu. Nadto,

³⁰ Co może stanowić podstawy do stwierdzenia nieważności decyzji na podstawie art. 156 § 1 pkt 3 k.p.a. w zw. z art. 110 § 1 k.p.a.

³¹ Art. 31 ust. 2 ustawy o zakupie preferencyjnym paliwa stałego dla gospodarstw domowych stanowi, iż w przypadku gdy wójt, burmistrz albo prezydent miasta odmówił przyznania dodatku węglowego, zgodnie z art. 2 ust. 16 ustawy zmienianej w art. 26, w sytuacji, o której mowa w art. 2 ust. 3c i 15g tej ustawy, wnioskodawca może złożyć ponownie wniosek o wypłatę tego dodatku.

w przypadku stosowania przepisów k.p.a. kontrolowany powinien powołać art. 3 ust. 3 u.d.w., czego zaniechano, a który umożliwia stosowanie przepisów k.p.a.

Należy także zaznaczyć, że zgodnie z art. 109 § 1 k.p.a. stosowanym odpowiednio w zw. z art. 3 ust. 3 u.d.w., decyzje należy doręczyć stronie. Z wyrażonej w art. 12 k.p.a. zasady szybkości i prostoty postępowania wynika, że decyzję kieruje się do strony możliwie niezwłocznie. W sprawie nr GOPS.485.1.2075.2022.AM decyzję wysłano po 14 dniach od jej wydania, co narusza ww. przepis³². [dowód: akta kontroli str.: 231-232, 177-179]

Powyższe nieprawidłowości wynikają z niezastosowania powołanych przepisów. Za powyższe nieprawidłowości odpowiadają pracownicy oraz przełożeni nadzorujący ich pracę.

Mając powyższe ustalenia kontroli na uwadze (dokonane na podstawie wylosowanej próby kontrolnej) realizację przez kontrolowanego przedmiotowego obszaru należy ocenić **pozytywnie mimo stwierdzonych nieprawidłowości**.

B. Odmowa wypłaty dodatku węglowego.

Podczas czynności kontrolnych analizie poddano 27 spraw³³ zakończonych zgodnie z treścią art. 2 ust. 16 u.d.w., tj. w drodze decyzji o odmowie przyznania dodatku węglowego.

Zgodnie z przywołanym przepisem odmowa przyznania ww. dodatku, uchylenie oraz rozstrzygnięcie w sprawie nienależnie pobranego dodatku węglowego następuje w drodze decyzji administracyjnej. W wyniku kontroli ustalono, że w każdym badanym przypadku wystąpiły przesłanki do wydania decyzji odmownej.

Stwierdzono jednak następujące nieprawidłowości w niniejszym obszarze.

Ustalano, że kontrolowany przed wydaniem decyzji, nie zawiadamiał stron o prawie do wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów, nie wskazał przesłanek zależnych od strony, a których nie spełniono, oraz możliwości przedstawienia w wyznaczonym terminie dodatkowych dowodów³⁴, naruszając przez to art. 10 § 1, art. 77 § 1, art. 79a k.p.a., w zw. z art. 3 ust. 3 u.d.w.

[dowód: akta kontroli str.: 230-241, 242-255, 256-270, 271-282, 383-295, 296-306]

³² Podobną sytuację związaną nawet z jeszcze późniejszą wysyłką korespondencji stwierdzono w przypadku wysyłki decyzji w sprawie GOPS.485.1.1539.2022.MS, w której decyzję z dnia 30 września 2022 r. nadano w dniu 29 października 2022 r.

³³ Sprawy GOPS.485.1.274.2022.JK, GOPS.485.1.1035.2022.AM, GOPS.485.1.1120.2022.JK, GOPS.485.1.1274.2022.JK, GOPS.485.1.1125.2022.JK, GOPS.485.1.1291.2022.AM, GOPS.485.1.1321.2022.AM, GOPS.485.1.1338.2022.JG, GOPS.485.1.1357.2022.AM, GOPS.485.1.1490.2022.AM, GOPS.485.1.1771.2022.MS, GOPS.485.1.246.2022.JG, GOPS.485.1.307.2022.JK, GOPS.485.1.392.2022.JG, GOPS.485.1.420.2022.JG, GOPS.485.1.518.2022.MS, GOPS.485.1.527.2022.MS, GOPS.485.1.818.2022.JK, GOPS.485.1.960.2022.JG, GOPS.485.1.569.2022.AM, GOPS.485.1.646.2022.MS, GOPS.485.1.2006.2022.JK (w informacji przedkontrolnej pierwotnie wskazany jako wniosek pozostawiony bez rozpoznania), GOPS.485.1.1057.2022.JG, GOPS.485.1.220.2022.JK oraz trzy sprawy z wniosków złożonych ponownie GOPS.485.1.2057.2022.AM, GOPS.485.1.2135.2022.JK, GOPS.485.1.1423.2022.MS.

³⁴ Sprawy GOPS.485.1.274.2022.JK, GOPS.485.1.1035.2022.AM, GOPS.485.1.1080.2022.JG, GOPS.485.1.1120.2022.JG, GOPS.485.1.1125.2022.JK, GOPS.485.1.1291.2022.AM, GOPS.485.1.1321.2022.AM, GOPS.485.1.1338.2022.JG, GOPS.485.1.1357.2022.AM, GOPS.485.1.1490.2022.AM, GOPS.485.1.1771.2022.MS, GOPS.485.1.246.2022.JG, GOPS.485.1.307.2022.JK, GOPS.485.1.392.2022.JG, GOPS.485.1.420.2022.JG, GOPS.485.1.518.2022.MS, GOPS.485.1.527.2022.MS, GOPS.485.1.818.2022.JK, GOPS.485.1.960.2022.JG, GOPS.485.1.569.2022.AM, GOPS.485.1.646.2022.MS, GOPS.485.1.2006.2022.MS, GOPS.485.1.1057.2022.JG, GOPS.485.1.1220.2022.JK, GOPS.485.1.2057.2022.AM, GOPS.485.1.2135.2022.JK, GOPS.485.1.1423.2022.MS.

W sentencjach decyzji odmawiających przyznanie dodatku węglowego powoływano błędnie art. 105 k.p.a., który dotyczy sytuacji gdy nie dochodzi do rozstrzygnięcia merytorycznego sprawy, a zaistniała konieczność umorzenia postępowania w całości lub w części z uwagi na jego bezprzedmiotowość, a także gdy o umorzenie wnioskuje strona, a nie sprzeciwiają się temu inne strony lub nie jest to sprzeczne z interesem społecznym. Nadto kontrolowany powołał art. 2 u.d.w. bez wskazania konkretnego ustępu tego przepisu. Powołano także ustawę z dnia 15 września 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw, bez podania jakiegokolwiek przepisu tej ustawy. Nie przywołano również art. 3 ust. 3 u.d.w., który odsyła do stosowania odpowiednich przepisów k.p.a. Powyższe narusza obowiązek kontrolowanego wskazania i wyjaśnienia stronie podstawy prawnej wydanej decyzji, o którym mowa w art. 107 § 1 pkt 3 i § 3 k.p.a., stosowanym odpowiednio w zw. z art. 3 ust. 3 u.d.w.³⁵.

[dowód: akta kontroli str.: 231-132, 244-245, 257-258, 272-273, 284-285, 296-297]

Należy także zaznaczyć, że zgodnie z art. 109 § 1 k.p.a. stosowanym odpowiednio w zw. z art. 3 ust. 3 u.d.w. decyzje należy doręczyć stronie. Imperatywne sformułowanie tego przepisu oznacza, że decyzję kieruje się do strony możliwie niezwłocznie. Kontrola wykazała, że sprawie nr GOPS.485.1.274.2022.JK decyzję wysłano po 14 dniach od jej wydania, co narusza ww. przepis³⁶.

[dowód: akta kontroli str.: 231-232]

Zgodnie z art. 2 ust. 15a u.d.w. weryfikując wniosek o wypłatę dodatku węglowego brane są pod uwagę w szczególności informacje dot. postępowań o świadczenia rodzinne, wychowawcze, osłonowe, mieszkaniowe itd., a także dane zgromadzone w rejestrze PESEL oraz rejestrze mieszkańców.

W wyniku kontroli ustalono, że kontrolowany dokonywał takiej weryfikacji, jednakże nie we wszystkich postępowaniach odpowiednio tą okoliczność udokumentował. Zwrócić

³⁵ Sprawy GOPS.485.1.274.2022.JK, GOPS.485.1.1035.2022.AM, GOPS.485.1.1080.2022.JG, GOPS.485.1.1120.2022.JG, GOPS.485.1.1125.2022.JK, GOPS.485.1.1291.2022.AM, GOPS.485.1.1321.2022.AM, GOPS.485.1.1338.2022.JG, GOPS.485.1.1357.2022.AM, GOPS.485.1.1490.2022.AM, GOPS.485.1.1771.2022.MS, GOPS.485.1.246.2022.JG, GOPS.485.1.307.2022.JK, GOPS.485.1.392.2022.JG, GOPS.485.1.420.2022.JG, GOPS.485.1.518.2022.MS, GOPS.485.1.527.2022.MS, GOPS.485.1.818.2022.JK, GOPS.485.1.960.2022.JG, GOPS.485.1.569.2022.AM, GOPS.485.1.646.2022.MS, GOPS.485.1.2006.2022.MS, GOPS.485.1.1057.2022.JG, GOPS.485.1.1220.2022.JK, GOPS.485.1.2057.2022.AM, GOPS.485.1.2135.2022.JK, GOPS.485.1.1423.2022.MS.

³⁶ Podobną sytuację związaną nawet z jeszcze późniejszą wysyłką korespondencji stwierdzono w przypadku wysyłki decyzji w sprawach GOPS.485.1.1321.2022.AM, GOPS.485.1.1291.2022.AM, GOPS.485.1.1080.2022.JG, GOPS.485.1.1120.2022.JG, GOPS.485.1.1125.2022.JK, GOPS.485.1.1357.2022.AM, GOPS.485.1.1490.2022.AM, GOPS.485.1.1771.2022.MS, GOPS.485.1.307.2022.JK, GOPS.485.1.392.2022.JG, GOPS.485.1.420.2022.JG, GOPS.485.1.518.2022.MS, GOPS.485.1.527.2022.MS, GOPS.485.1.818.2022.JK, GOPS.485.1.960.2022.JG, GOPS.485.1.646.2022.MS, GOPS.485.1.1057.2022.JG, GOPS.485.1.1220.2022.JK, GOPS.485.1.2135.2022.JK, GOPS.485.1.1423.2022.MS.

należy uwagę, że brak w aktach badanych spraw³⁷ stosownych adnotacji o takiej weryfikacji narusza art. 72 § 1 k.p.a. w zw. z art. 3 ust. 3 u.d.w.

[dowód: akta kontroli str.:230, 242, 256, 271, 283]

Mając na uwadze dokumentację kontrolowanych spraw ustalono, że brak jest w aktach adnotacji o wykonaniu przez kontrolowanego obowiązku wynikającego z art. 2 ust. 17 zdanie drugie u.d.w., w sytuacji niewskazania przez wnioskującego adresu poczty elektronicznej, do czego zobowiązuje art. 72 § 1 k.p.a., w zw. z art. 3 ust. 3 u.d.w.³⁸.

[dowód: akta kontroli str.: 230-241, 242-255, 256-270, 271-282]

Na pismach oraz podejmowanych rozstrzygnięciach nie umieszczano także właściwej informacji o wysyłce³⁹ zgodnej z § 60 ust. 3 Instrukcji kancelaryjnej⁴⁰. Nadto kontrolowany w przypadku omyłek pisarskich lub rachunkowych stwierdzonych z urzędu powinien podejmować działania przewidziane art. 113 § 1 k.p.a.⁴¹.

[dowód: akta kontroli str.: 231-232, 243-245, 257-258, 272-273, 284-285, 296-297]

Powyższe nieprawidłowości wynikają z niezastosowania powołanych przepisów prawa. Za powyższą nieprawidłowość odpowiadają pracownicy dokonujący czynności oraz przełożeni nadzorujących ich pracę.

Mając powyższe ustalenia kontroli na uwadze (dokonane na podstawie wylosowanej próby kontrolnej) realizację przez kontrolowanego przedmiotowego obszaru należy ocenić **pozytywnie mimo stwierdzonych nieprawidłowości**.

C. Pozostawienie wniosku bez rozpoznania.

W tym obszarze dokonano kontroli 19 wniosków pozostawionych bez rozpoznania⁴². W wyniku kontroli ustalono, że w każdym badanym przypadku wystąpiły przesłanki do pozostawienia wniosku bez rozpoznania.

Stwierdzono jednak następujące nieprawidłowości w niniejszym obszarze.

³⁷ Sprawa GOPS.485.1.1274.2022.JK, GOPS.485.1.1035.2022.AM, GOPS.485.1.1080.2022.JG, GOPS.485.1.1120.2022.JG, GOPS.485.1.1125.2022.JK, GOPS.485.1.1291.2022.AM, GOPS.485.1.1321.2022.AM, GOPS.485.1.1338.2022.JG, GOPS.485.1.1357.2022.AM, GOPS.485.1.1490.2022.AM, GOPS.485.1.1771.2022.JK, GOPS.485.1.246.2022.JG, GOPS.485.1.307.2022.JK, GOPS.485.1.392.2022.JG, GOPS.485.1.420.2022.JG, GOPS.485.1.518.2022.JG, GOPS.485.1.527.2022.JK, GOPS.485.1.818.2022.JK, GOPS.485.1.960.2022.JG, GOPS.485.1.569.2022.AM, GOPS.485.1.646.2022.AM, GOPS.485.1.2006.2022.AM, GOPS.485.1.1057.2022.JG, GOPS.485.1.1220.2022.JK, GOPS.485.1.2057.2022.AM, GOPS.485.1.2135.2022.JK, GOPS.485.1.1423.2022.AM.

³⁸ Sprawy GOPS.485.1.274.2022.JK, GOPS.485.1.1035.2022.AM, GOPS.485.1.1120.2022.JG, GOPS.485.1.1291.2022.AM, GOPS.485.1.1321.2022.AM, GOPS.485.1.1338.2022.JG, GOPS.485.1.1357.2022.AM, GOPS.485.1.1490.2022.AM, GOPS.485.1.1771.2022.AM, GOPS.485.1.246.2022.JG, GOPS.485.1.307.2022.JK, GOPS.485.1.392.2022.JG, GOPS.485.1.420.2022.JG, GOPS.485.1.518.2022.AM, GOPS.485.1.960.2022.JG, GOPS.485.1.569.2022.AM, GOPS.485.1.646.2022.AM, GOPS.485.1.2006.2022.AM, GOPS.485.1.1057.2022.JG, GOPS.485.1.1423.2022.AM.

³⁹ We wszystkich tego rodzaju skontrolowanych sprawach.

⁴⁰ Zał. nr 1 do Dz.U. z 2011 r., nr 14, poz. 67.

⁴¹ Sprawa GOPS.485.1.392.2022.JG.

⁴² Sprawy pozostawione bez rozpoznania GOPS.485.1.1937.2022.AM, GOPS.485.1.1023.2022.AM, GOPS.485.1.1069.2022.JG, GOPS.485.1.1082.2022.AM, GOPS.485.1.1084.2022.AM, GOPS.485.1.1111.2022.JK, GOPS.485.1.1127.2022.JK, GOPS.485.1.128.2022.AM, GOPS.485.1.1385.2022.AM, GOPS.485.1.1419.2022.JK, GOPS.485.1.1679.2022.JK, GOPS.485.1.1710.2022.JK, GOPS.485.1.1804.2022.JG, GOPS.485.1.539.2022.AM, GOPS.485.1.548.2022.JK, GOPS.485.1.658.2022.AM, GOPS.485.1.2021.2022.AM, GOPS.485.1.977.2022.JK, GOPS.485.1.220.2022.AM. Nadto zbadano także następujące sprawy umorzone GOPS.485.1.366.2022.AM, GOPS.485.1.27.2022.JK, GOPS.485.1.232.2022.AM, GOPS.485.1.361.2022.AM, GOPS.485.1.349.2022.AM.

Jak to już wcześniej wskazano, zgodnie z art. 2 ust. 15 i 15a u.d.w. weryfikując wniosek o wypłatę dodatku węglowego brane są pod uwagę w szczególności informacje dotyczące dokonanego zgłoszenia w CEEB, postępowań o świadczenia rodzinne, wychowawcze, osłonowe, mieszkaniowe itd., a także dane zgromadzone w rejestrze PESEL oraz rejestrze mieszkańców.

W toku kontroli ustalono, że kontrolowany także w ww. obszarze dokonywał takiej weryfikacji, jednakże nie we wszystkich postępowaniach odpowiednio tą okoliczność udokumentował. Powtórzyć należy zatem, że brak w aktach badanych spraw⁴³ stosownych adnotacji o takiej weryfikacji narusza art. 72 § 1 k.p.a. w zw. z art. 3 ust. 3 u.d.w.

[dowód: akta kontroli str.:307, 319, 330, 342, 351]

W postanowieniach o umorzeniu postępowań w związku z cofnięciem przez strony wniosku o wypłatę dodatku węglowego, kontrolowany nie powołał art. 3 ust. 3 u.d.w., który odsyła do stosowania odpowiednio przepisów k.p.a., a na których oparto te rozstrzygnięcia.

Powyższe narusza obowiązek kontrolowanego wskazania i wyjaśnienia stronie podstawy prawnej wydanej decyzji, o którym mowa w art. 107 § 1 pkt 3 i § 3 k.p.a., stosowanym odpowiednio w zw. z art. 3 ust. 3 u.d.w.

Nadto w pouczeniu zawartym w tego rodzaju postanowieniach pominięto uprawnienie strony wynikające z art. 127a k.p.a. stosowanym odpowiednio w zw. z art. 3 ust. 3 u.d.w.⁴⁴.

[dowód: akta kontroli str.: 352]

W kierowanych do stron wezwaniach, w podstawie prawnej kontrolowany powołuje właściwy przepis ustawy o świadczeniach rodzinnych, opuszcza jednak przy tym powołanie przepisu art. 3 ust. 1 u.d.w., który umożliwia zastosowanie przepisów wskazanej ustawy o świadczeniach rodzinnych⁴⁵.

Należy także zaznaczyć, że kontrolowany w kierowanej do strony korespondencji nie poucza jej o przysługującym prawie do czynnego udziału w prowadzonym postępowaniu, prawie wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów, prawie dostępu do akt sprawy. Powyższe zaniechanie narusza art. 7, art. 8 § 1, art. 9-10 § 1, art. 73 § 1 k.p.a., w zw. z art. 3 ust. 3 u.d.w.⁴⁶.

[dowód: akta kontroli str.: 308, 311, 321, 332, 344]

Badając ww. obszar również stwierdzono brak w aktach adnotacji o wykonaniu przez kontrolowanego obowiązku wynikającego z art. 2 ust. 17 zdanie drugie u.d.w., w sytuacji

⁴³ Sprawa GOPS.485.1.1937.2022.AM, GOPS.485.1.128.2022.MS, GOPS.485.1.1069.2022.MS, GOPS.485.1.658.2022.MS, GOPS.485.1.1127.2022.MS, GOPS.485.1.548.2022.MS, GOPS.485.1.1710.2022.MS.

⁴⁴ Sprawy GOPS.485.1.366.2022.AM, GOPS.485.1.27.2022.JK, GOPS.485.1.232.2022.AM, GOPS.485.1.361.2022.AM, GOPS.485.1.349.2022.MS.

⁴⁵ Sprawa GOPS.485.1.1937.2022.AM,

⁴⁶ Sprawy GOPS.485.1.1937.2022.AM, GOPS.485.1.128.2022.MS, GOPS.485.1.1069.2022.MS, GOPS.485.1.658.2022.MS, GOPS.485.1.1127.2022.MS, GOPS.485.1.548.2022.MS, GOPS.485.1.1710.2022.MS, GOPS.485.1.539.2022.MS, GOPS.485.1.2021.2022.MS, GOPS.485.1.977.2022.MS, GOPS.485.1.220.2022.AM, GOPS.485.1.1023.2022.AM, GOPS.485.1.1028.2022.AM, GOPS.485.1.1679.2022.JK, GOPS.485.1.1419.2022.JK, GOPS.485.1.1385.2022.JK, GOPS.485.1.1804.2022.JK, GOPS.485.1.1111.2022.JK, GOPS.485.1.1082.2022.MS.

Podobnie jak w przypadku wysyłki decyzji, ustalono przypadki, kiedy skierowanie wezwań do adresata następuje po kilkunastu dniach od jego podpisania, co ma negatywny wpływ na długość toczącego się postępowania, np. sprawa GOPS.485.1.1937.2022.AM, GOPS.485.1.128.2022.AM, GOPS.485.1.1710.2022.MS, GOPS.485.1.539.2022.MS, GOPS.485.1.366.2022.AM, GOPS.485.1.232.2022.AM, GOPS.485.1.361.2022.AM, GOPS.485.1.349.2022.MS.

niewskazania przez wnioskującego adresu poczty elektronicznej, do czego zobowiązuje art. 72 § 1 k.p.a., w zw. z art. 3 ust. 3 u.d.w.⁴⁷.

[dowód: akta kontroli str.: 307-318, 319-329, 342-350, 351-364]

W kontrolowanych sprawach nie zawiadamiano strony o powodach i przyczynach przekroczenia terminu na załatwienie sprawy oraz nie wyznaczano nowego lub kolejnego terminu na ich załatwienie, czym naruszano art. 36 k.p.a., w zw. z art. 3 ust. 3 u.d.w. Niektóre z tych spraw poprzez doręczanie informacji o pozostawieniu wniosku bez rozpoznania, kontrolowany kończył dopiero w toku kontroli⁴⁸.

[dowód: akta kontroli str.: 308, 332]

Ustalono także, że kontrolowany wskazywał błędnie przyczynę faktyczną stanowiącą podstawę do pozostawienia wniosku bez rozpoznania⁴⁹, przykładowo stronę wzywano do uzupełnienia wniosku poprzez wskazanie numerów PESEL wnioskodawcy i członków gospodarstwa domowego, a w informacji o pozostawieniu wniosku bez rozpoznania wskazano na brak dostarczenia przez stronę brakujących dokumentów.

Ponadto kontrolowany w informacjach o pozostawieniu wniosku o dodatek węglowy bez rozpoznania, powoływał się na ustalenia poczynione z urzędu m. in. dotyczące okoliczności złożenia przez inną osobę jako pierwszą wniosku o wypłatę dodatku z tego samego adresu miejsca zamieszkania. W aktach spraw brak jednak poprawnie sporządzonej adnotacji o tego rodzaju ustaleniu oraz zakomunikowaniu go stronie⁵⁰, do czego zobowiązuje art. 72 § 1, w zw. z art. 77 § 4 zdanie drugie k.p.a., w zw. z art. 3 ust. 3 u.d.w.

Nadto w sprawach, w których pozostawiano wniosek bez rozpoznania z uwagi na okoliczności o których mowa w art. 2 ust. 3b u.d.w., kontrolowany nie powoływał tego przepisu, a opierał się na ustawie o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła⁵¹.

[dowód: akta kontroli str.: 308, 311, 321, 332, 344]

⁴⁷ Sprawy GOPS.485.1.1937.2022.AM, GOPS.485.1.128.2022.MS, GOPS.485.1.1127.2022.MS, GOPS.485.1.548.2022.MS, GOPS.485.1.1710.2022.MS, GOPS.485.1.539.2022.MS, GOPS.485.1.220.2022.AM, GOPS.485.1.1028.2022.AM, GOPS.485.1.1419.2022.JK, GOPS.485.1.1082.2022.MS, GOPS.485.1.366.2022.AM, GOPS.485.1.27.2022.JK.

⁴⁸ Sprawy GOPS.485.1.1937.2022.AM, GOPS.485.1.128.2022.MS, GOPS.485.1.1069.2022.MS, GOPS.485.1.658.2022.MS, GOPS.485.1.1127.2022.MS, GOPS.485.1.539.2022.MS, GOPS.485.1.2021.2022.MS, GOPS.485.1.977.2022.MS, GOPS.485.1.220.2022.AM, GOPS.485.1.1023.2022.AM, GOPS.485.1.1028.2022.AM, GOPS.485.1.1679.2022.JK, GOPS.485.1.1419.2022.JK, GOPS.485.1.1385.2022.JK, GOPS.485.1.1804.2022.JK, GOPS.485.1.1111.2022.JK, GOPS.485.1.1082.2022.MS.

⁴⁹ Sprawy GOPS.485.1.1937.2022.AM, GOPS.485.1.548.2022.MS, GOPS.485.1.1710.2022.MS.

⁵⁰ Sprawy GOPS.1.128.2022.JK, GOPS.1.1069.2022.JK, GOPS.1.658.2022.MS, GOPS.1.1127.2022.JK, GOPS.1.548.2022.JK, GOPS.485.1.1710.2022.MS, GOPS.485.1.539.2022.MS, GOPS.485.1.2021.2022.MS, GOPS.485.1.977.2022.MS, GOPS.485.1.220.2022.AM, GOPS.485.1.1023.2022.AM, GOPS.485.1.1028.2022.AM, GOPS.485.1.1679.2022.JK, GOPS.485.1.1419.2022.JK, GOPS.485.1.1385.2022.JK, GOPS.485.1.1804.2022.JK, GOPS.485.1.1111.2022.JK, GOPS.485.1.1082.2022.MS.

⁵¹ Sprawy GOPS.485.1.128.2022.MS, GOPS.485.1.1069.2022.MS, GOPS.485.1.658.2022.MS, GOPS.485.1.1127.2022.MS, GOPS.485.1.548.2022.MS, GOPS.485.1.1710.2022.MS, GOPS.485.1.539.2022.MS, GOPS.485.1.2021.2022.MS, GOPS.485.1.977.2022.MS, GOPS.485.1.220.2022.AM, GOPS.485.1.1023.2022.AM, GOPS.485.1.1028.2022.AM, GOPS.485.1.1679.2022.JK, GOPS.485.1.1419.2022.JK, GOPS.485.1.1385.2022.JK, GOPS.485.1.1804.2022.JK, GOPS.485.1.1111.2022.JK.

W kontrolowanych aktach spraw stwierdzono, że klauzule informacyjne RODO nie są podpisane przez stronę, co nie pozwala ustalić czy taka klauzula została stronie przekazana. Powyższe narusza art. 61 § 5 k.p.a.⁵².

Podobnie jak wcześniej na pismach oraz podejmowanych rozstrzygnięciach nie umieszczano właściwej informacji o wysyłce⁵³ zgodnej z § 60 ust. 3 ww. Instrukcji kancelaryjnej.

[dowód: akta kontroli str.: 267, 282, 318, 321, 329, 344, 350, 352, 362]

Powyższe nieprawidłowości wynikają z niezastosowania powołanych przepisów prawa. Za powyższe nieprawidłowości odpowiadają pracownicy dokonujący czynności oraz przełożeni nadzorujących ich pracę.

Mając powyższe ustalenia kontroli na uwadze (dokonane na podstawie wylosowanej próby kontrolnej) realizację przez kontrolowanego przedmiotowego obszaru należy ocenić **pozytywnie mimo stwierdzonych nieprawidłowości**.

Zważywszy na przedstawiony stan faktyczny i prawny oraz określone w programie kontroli zasady oceniania, obszar nr 1 dot. wypłaty dodatku węglowego oceniono **pozytywnie pomimo stwierdzonych nieprawidłowości**.

Obszar nr 2 dot. sprawozdawczości

Zgodnie z art. 4 ust. 3 u.d.w. gmina składa wojewodzie wnioski o przyznanie środków w terminie do dnia 30 listopada 2022 r., przy czym do dnia 15 grudnia 2022 r. może złożyć korektę wniosku. W wyjaśnieniach z dnia 25 lutego 2025 r. jednostka kontrolowana wskazała w jakich terminach i o jakie wysokości środków wnioskowała. Zgodnie z wyjaśnieniami, za pośrednictwem formularza w Centralnej Aplikacji Statystycznej (dalej jako: CAS) wnioskowano o przyznanie dotacji w okresach miesięcznych w wysokościach: 4 002 480,00 zł (wrzesień 2022), 379 440,00 zł (listopad 2022), 391 680,00 zł (grudzień 2022), 749 700,00 zł (styczeń 2023). Powyższe oznacza, że łącznie zawnioskowano na kwotę 5 523 300,00 zł. Powyższe działanie oceniono pozytywnie. [dowód: akta kontroli str.: 212-215]

Z kolei zgodnie z art. 4 ust. 4 u.d.w. środki na realizację wypłat dodatku węglowego są przekazywane gminom przez wojewodę w miesięcznych ratach, na podstawie wniosku, złożonego przez gminę. W wyjaśnieniach z dnia 25 lutego 2025 r. przedstawiony został wykaz otrzymanych środków finansowych w celu wypłaty dodatku węglowego, zgodnie z treścią którego środki na wypłatę dodatku węglowego zostały przyznane w sześciu transzach w latach 2022 - 2023 na kwoty: 4 002 480,00 zł – I transza (data wpływu do UG: 21.09.2022 r.), 9180,00 zł – II transza (data wpływu do UG: 30.11.2022 r.), 58 140,00 zł – III transza (data wpływu do UG: 13.12.2022 r.), 250 920,00 zł - IV transza (data wpływu do UG: 28.12.2022 r.), 324 360,00 zł – V transza (data wpływu do UG: 02.01.2023 r.), 208 080,00 zł – VI transza (data wpływu do UG: 24.01.2023 r.), co dało łączną kwotę 4 853 160,00 zł, co jest zgodne z ewidencją księgową Wojewody Dolnośląskiego.

⁵² Sprawa GOPS.485.1.1937.2022.AM, GOPS.485.1.1710.2022.MS, GOPS.485.1.1082.2022.MS, GOPS.485.1.366.2022.AM, GOPS.485.1.27.2022.JK, GOPS.485.1.361.2022.AM.

⁵³ We wszystkich tego rodzaju skontrolowanych sprawach.

Podkreślenia wymaga jednak, iż kontrolowany zwracał niewykorzystane środki do Wojewody w dniu 29.12.2022 roku w kwocie 250 920,00 zł oraz w dniu 28.02.2023 roku w kwocie 9 180,00 zł, przez co należy stwierdzić, iż faktycznie przyznano kwotę 4 593 060,00 zł (tj. kwota 4 503 000,00 zł na wypłatę 1501 wniosków oraz kwotę 90 060,00 zł na realizację zadania).

[dowód: akta kontroli str.: 212-215]

W myśl art. 5 ust. 1 i 2 u.d.w. gminy otrzymują środki na realizację wypłat dodatku węglowego z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19, o którym mowa w art. 65 ust. 1 ustawy z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw, w granicach kwot określonych na ten cel w planie tego Funduszu⁵⁴. Ponadto, przy ustalaniu wysokości środków na realizację wypłat dodatku węglowego uwzględnia się koszty wypłacania odbiorcom dodatku węglowego, w wysokości 2% łącznej kwoty dotacji wypłaconych w gminie. Jak wskazano w wyjaśnieniach z dnia 25 lutego 2025 r. dodatkowe środki zostały również przyznane Gminie Krośnice w wysokości 90 060,00 zł, co stanowi 2% kwoty 4 593 060,00 zł dotacji przyznanych Gminie Krośnice w latach 2022-2023. Z wyjaśnień kontrolowanego wynika, iż organ wykorzystał w całości przyznane środki.

[dowód: akta kontroli str.: 212-215]

Dyrektor GOPS w Krośnicach wyjaśniła, iż w zakresie wynikającego z art. 5 ust. 6 u.d.w. obowiązku ciążącego na wójcie, burmistrzu albo prezydencie miasta polegającym na przedstawieniu wojewodzie informacji o liczbie toczących się postępowań w sprawie wypłaty dodatku węglowego, w których w związku z wniesieniem odwołania nie zapadło prawomocne rozstrzygnięcie organu administracji publicznej lub sądu administracyjnego, którego skutkiem jest przyznanie dodatku, oraz o łącznej wysokości dodatków węglowych będącej przedmiotem tych postępowań, w terminie do dnia 15 czerwca w latach 2023-2025: „organ nie przedstawiał wojewodzie informacji o liczbie toczących się postępowań w terminie, o którym mowa w art. 5 ust. 6 ustawy o dodatku węglowym, gdyż takich sytuacji nie było w tut. Ośrodku.”

Mając na uwadze powyższe ustalenia obszar nr 2 dotyczący sprawozdawczości oceniono **pozytywnie**.

IV. Pozostałe informacje i zalecenia pokontrolne

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w postaci dokumentu elektronicznego i w tej formie przekazano Wójtowi Gminy Krośnice.

Z uwagi na fakt, iż przepisy u.d.w. oraz sam dodatek węglowy miały charakter jednorazowy nie jest zasadne, aby formułować zalecenia pokontrolne, odnoszące się wprost do stwierdzonych naruszeń u.d.w.

Na podstawie ustaleń kontroli, w celu poprawy realizacji zadań podobnego rodzaju jak wypłata dodatku węglowego w oparciu o prowadzone podobne postępowania administracyjne, należy:

⁵⁴ Tekst. jedn.: Dz. U. z 2020 r. poz. 568, z późn. zm.

1. Zapewniać stronom postępowania prawo do wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz możliwość przedstawienia w wyznaczonym terminie dodatkowych dowodów.
2. Przed wydaniem decyzji wskazywać stronie przesłanki zależne od strony, których nie spełniono zgodnie z art. 79a § 1 k.p.a.
3. Zwracać szczególną uwagę, aby wydawane decyzje zawierały wszystkie elementy wymagane art. 107 § 1 k.p.a., a także precyzyjne podstawy prawne określone w przedmiotowych ustawach (artykuły, ustępy, paragrafy itd.).
4. Wydane decyzje niezwłocznie doręczać stronie.
5. Dokumentować wszelkie czynności (mające znaczenie dla sprawy) podejmowane przez organ w trakcie postępowania, w tym w formie odpowiednich adnotacji.
6. Na pismach oraz podejmowanych rozstrzygnięciach umieszczać informacje o ich wysyłce.
7. Prostować ujawnione omyłki i błędy pisarskie.
8. W podejmowanych rozstrzygnięciach prawidłowo formułować pouczenia dla stron.
9. W wezwaniach kierowanych do stron poprawnie formułować podstawy prawne.
10. W toku postępowania pouczać strony o przysługujących jej uprawnieniach.
11. Zawiadamiać strony o powodach i przyczynach przekroczenia terminu na załatwienie sprawy oraz wyznaczać nowy termin na jej załatwienie.
12. W zawiadomieniach o pozostawieniu wniosku bez rozpoznania wskazywać prawidłową podstawę faktyczną oraz poprawnie formułować podstawę prawną.
13. Komunikować stronie ustalenia poczynione z urzędu.
14. Dokumentować przekazanie stronie klauzuli RODO.
15. Rzetelnie ustalać stan faktyczny spraw, których przedmiotem jest wypłata danego świadczenia.
16. Zawiadamiać stronę o wszczęciu postępowania z urzędu.
17. W przypadku wniesienia odwołania, przestrzegać zapisów art. 132 i 133 k.p.a.

Proszę o poinformowanie o sposobie wykonania powyższych zaleceń lub o przyczynach ich niewykonania, w terminie do dnia **15 czerwca 2025 r.** (art. 49 ww. ustawy o kontroli w administracji rządowej).

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO
Wyznaczony do kierowania Wydziałem Kontroli

Joanna Trojan-Klęsk
Dyrektor Wydziału
Wydział Prawny i Nadzoru
Dolnośląski Urząd Wojewódzki we Wrocławiu
/ – podpisany cyfrowo/